

Capcana fariseilor: Matei 23

Introducere

M-am întrebat deseori, ce a vrut să ne spună Domnul Isus prin descrierea fariseilor. A vrut El să ne dea în mână un instrument cu care noi să vizăm pe alții și să putem arăta cu degetul spre ei? Fariseii sunt totuși pentru cei mai mulți dintre noi așa numiții creștini credincioși Bibliei, nimic altceva decât pur și simplu lepădătura. Dacă trebuie să recunoaștem că suntem „cu toții păcătoși”, totuși nu vrem într-o suflare să fim numiți împreună cu fariseii. În fond în cele din urmă fariseii au răstignit pe Domnul și de mai multe ori în timpul vieții Lui au vrut să-L omoare. Ei au sfidat pe Domnul, L-au provocat, L-au acuzat și au luptat împotriva Lui cu martori falși. Nu, eu nu sunt un fariseu.

Cu adevărat nu ești? Dacă sunt sincer, uneori am gândit în ascuns, dacă nu cumva uneori aș fi fost un fariseu cu adevărat – uneori, când am simțit adânc, că gura mea nu a redat totdeauna ce era cu adevărat în inimă. Când la urma urmelor este o discrepanță între inimă și gură, atunci trebuie totuși să recunosc sincer că unele lucruri din fariseism nu-mi sunt cu totul străine.

Pe de altă parte m-am gândit: omule, fariseii nu sunt chiar așa de răi. Ei erau păzitorii Legii. Ei se numeau cei puși deoparte. Nimeni din Israel nu putea să spună pe de rost toate cele 613 porunci așa de bine ca fariseii. Ei au înțeles ceva din învățătura Vechiului Testament și ei prețuiau pe marii lor rabini Hillel și Schammai. Ei puteau să explice foarte bine diferențele între cele două școli fariseice. Noi am spune astăzi, ei erau oameni foarte fideli Bibliei, acești farisei. Fariseii erau cu adevărat foarte severi în ceea ce privește ascultarea de Scriptură. Ei au făcut reguli și porunci suplimentare, așa cum îi era posibil unui iudeu temător de Dumnezeu să împlinească toate cele 613 porunci ale Legii. Ei o luau cu adevărat în serios. Și dacă luăm probabil pe cel mai mare dintre fariseii din Biblie, pe Pavel, despre el se spune în Filipeni 3.6: „... cu privire la dreptatea care este prin Lege, fără vină”. – Și chiar și Domnul Isus îi laudă indirect pe farisei, prin aceea că spune: „Deci toate câte vă spun ei, păziți-le și faceți-le ...” (Matei 23.3). Abia după ce nu demult am citit o carte (de Tom Hovestol, „Capcana fariseilor” – în editura R. Brockhaus), care se ocupă cu fariseii, m-am simțit puțin confirmat, că evident au fost și alții, care nu au putut să se rețină de la impresia, că fariseii nu erau cei mai infideli, ci dimpotrivă erau cei fideli Bibliei ai zilelor acelea.

Oarecum fariseii îmi sunt simpatici, dacă îi privim prin acești ochelari ai râvnei pentru Biblie. Și eu cred, pentru că Domnul Isus a iubit așa de mult tocmai pe acești farisei, deoarece de regulă ei se străduiau sincer să reprezinte Legea, de aceea Domnul Isus Se preocupă în mod deosebit cu această grupă a fariseilor și de aceea și astăzi El se preocupă în mod cu totul deosebit de aceia care în principiu nu vor altceva, decât să fie din toată inima fideli Bibliei. Tânărul bogat din evanghelia după Marcu 10 era probabil și el un fariseu fidel, și se spune despre el: „... și Isus l-a iubit”. Cu toate acestea nu avem voie să trecem cu vederea corectura dureroasă, dar vindecătoare făcută de Domnul, prin aceea că încheiem repede cu fariseii și spunem: „Nu, noi nu suntem farisei, căci noi nu L-am fi acuzat pe Domnul și în cele din urmă răstignit.” Probabil nu vorbim în felul acesta, dar cât de des nu am gândit așa sau asemănător. Noi putem învăța nespuse de mult de la farisei, dacă recunoaștem că noi suntem aceștia, că în fiecare din noi se ascunde un fariseu și probabil cel mai mult în acela la care ne așteptăm cel mai puțin.

Să facem proba și să ne ocupăm cu capitolul 23 al evangheliei după Matei.

Matei 23.13: *Dar vai de voi, cărturari și farisei fățarnici, pentru că voi închideți oamenilor Împărăția cerurilor; nici voi nu intrați în ea și nici pe cei care vor să intre, nu-i lăsați să intre.*

Afirmația este simplă: fariseii sunt aceia care închid Împărăția cerurilor. Nouă nu ni se poate întâmpla așa ceva, sau? Nu, noi știm foarte bine cum se ajunge în cer și acțiunile noastre de evanghelizare vorbesc foarte clar în privința aceasta. În afară de aceasta am introdus „servicii divine pentru oaspeți”, unde vrem să explicăm oamenilor cum ajung ei în cer.

Deci fariseii erau convinși de rolul lor de conducere spirituală și ei erau primii care s-au anunțat pentru posturile de portari la intrarea în Împărăția lui Dumnezeu. Cu regret însă, niciodată aceste posturi nu au fost oferite de cineva, ci fariseii înșiși și-au creat aceste posturi. (Nu vorbim aici despre disciplina în Biserică/Adunare, unde păzitorii porților își au rolul lor – vezi 1 Corinteni 5.) Ei erau siguri în felul lor de a vedea lucrurile teologic. Privit superficial, aceasta este totuși o slujbă importantă și o lucrare bună pentru o persoană sănătoasă spiritual.

Dar Domnul Isus a fost în această privință de altă părere. Ceea ce în afară părea foarte sănătos, era pentru El boală. Căci nu numai că ei erau orbi cu privire la starea lor, ci ei au închis Împărăția lui Dumnezeu pentru aceia care ar fi voit să intre.

Nu este și în zilele noastre o comportare asemănătoare, când noi „producem” întoarceri la Dumnezeu într-un fel pe care Scriptura nu-l cunoaște? În Scriptură găsim feluri diferite cum oamenii au găsit pe Domnul. Noul Testament relatează despre întoarceri la Dumnezeu foarte simple și foarte complicate și chiar ciudate. Să ne gândim la tâlharul de pe cruce, care a spus simplu: „Adu-Ți aminte de mine ...” sau la vameșul care a strigat: „Doamne, ai milă de mine, păcătosul”. Sau să ne gândim la convertirea lui Pavel, care a avut acea viziune minunată pe drumul Damascului, sau cât de complicat a fost pentru Nicodim să recunoască că el trebuia să fie născut din nou. Ce va zice Domnul de toate bine intenționatele chemări la convertire, care sunt prezentate prin rugăciuni bine formulate, sau cu privire la toată teologia referitoare la justificarea prin credință, la care protestanții și catolicii de secole nu se pot unii. Aici trebuie să se repete unul sau altul din cuvintele rostite de cineva, acolo trebuie să se vină în față, ca să spună „da”. Și iarăși în altă parte trebuie să se poată spune pe de rost toată mărturisirea de credință. Nu spun nicidecum că toate acestea la locul lor nu pot fi în ordine. Dar nu devenim noi uneori aroganți, să decidem cine are voie și cine nu are voie să fie înăuntru, prin aceea că stabilim o anumită metodă de procedare sau chiar prin această metodă mai degrabă se acționează respingător decât atrăgător? Este o responsabilitate deosebit de mare să fi la lucru ca evanghelist – și Domnul să trimită cât mai mulți lucrători la recolta Sa – dar fie ca întotdeauna aceștia să fie aceia care prezintă exclusiv pe Hristos ca ușă și să nu arate căi gândite de ei înșiși, pe care s-ar putea pretinde că ajungi sigur în Împărăția lui Dumnezeu.

A doua problemă a acestui strigăt „vai de voi” este că noi prin comportarea noastră, prin obiceiurile noastre și prin tradiția noastră, care nu sunt nici actuale și nici conform cu Scriptura, baricadăm drumul altor oameni ca să cunoască cu adevărat pe Hristos. În privința aceasta nu dau nici un exemplu, deoarece fiecare Biserică/Adunare și fiecare creștin ar trebui să se gândească cum prin anumite feluri de comportare, obiceiuri și tradiții baricadează drumul spre Împărăția lui Dumnezeu. Să întrebăm pe necredincioși ce spun ei despre credincioși în general și vom vedea că sunt multe lucruri negative, care sunt un obstacol să intre în Împărăția lui Dumnezeu sau chiar să viziteze o Biserică/Adunare creștină. În loc să se vorbească despre Hristos, de felul cât sunt ei de miloși, de buni, de fideli adevărului și de autentici, ni se duce faima că noi am fi neîndurători, carnali și fățarnici. Ceva nu este în ordine, dacă aceia care pretind că veghează poarta cerului,

taie pofta oamenilor. (În treacăt fie spus, că desigur sunt și lucruri biblice care sperie pe necredincioși. Desigur aici nu este vorba de aceste lucruri!)

Observăm noi, cât de mult ne asemănăm cu fariseii? Dacă tu îi condamni prea aspru, atunci gândește că te condamni și pe tine odată cu ei.

Matei 23.15: *Vai de voi, cărturari și farisei fățarnici, pentru că voi înconjurați marea și uscatul ca să faceți un prozelit și, când a devenit așa, faceți din el un fiu al gheenei, de două ori mai rău decât sunteți voi înșivă.*

Este într-adevăr interesant cum Domnul Isus pătrundea cu privirea și îi evalua pe farisei. Dar noi toți suntem mai degrabă „evangheliști”, care deseori nu îndrăznesc nici măcar să treacă strada, ca să vorbim cu vecinul nostru despre Evanghelie și gândim că aceia care sunt gata să se mute chiar în țări străine, ca să vestească Evanghelia, ar trebui să fie automat buni și să fie călăuziți de motivații veritabile. Ceea ce pentru noi deseori arată ca foarte sănătos și spiritual, Domnul numește în acest caz boală. Care era greșeala în cazul acesta? Nu era un exemplu bun să întreprinzi astfel de eforturi ca să convertești pe un păgân la iudaism? Nu ar fi trebuit Domnul mai bine să laude aceasta? Nu! Chiar dacă râvna a fost prețuită de Domnul și El Însuși ne-a dat însărcinarea: „Mergeți”, și Israel trebuia să fie deja o lumină pentru națiuni, totuși Domnul a trebuit să condamne motivația prin care fariseii făceau un prozelit. Pe farisei îi interesa în primul rând convertirea la înțelegerea pe care o aveau ei și la sistemul lor doctrinar și la concepțiile lor cu privire la felul cum trebuia să arate o viață sfântă. Ei erau preocupați să convingă pe oameni pentru religia lor și cultura lor de credință, în loc să se preocupe cu adevărata misiune, care constă în a aduce pe oameni în legătură cu Dumnezeu cel viu. Și noi suntem înclinați să convertim oameni la gruparea noastră, ca și cum ea ar fi singura care pune în legătură cu Hristos. Putem observa aceasta atunci când se vorbește de sus în jos despre aceia care nu merg pe același drum cu noi. Se gândește atunci repede că trebuie să se spună sau cel puțin să se gândească că aceia nu au primit lumină atât de multă cum am primit noi înșine. Și lăuntric ajungem la liniște abia atunci când cineva se convertește la părerile noastre despre ce înseamnă să fi creștin. Și aici observăm desigur cu toții că aceste lucruri nu ne sunt total necunoscute.

Desigur aici nu este vorba de a conduce mai departe în credință pe cei care s-au convertit. Pentru aceasta este desigur nevoie de drumul părtășiei cu alți creștini. Și este de asemenea foarte clar, că un creștin hotărât este convins că drumul, pe care el merge, este drumul corect – altfel este mai bine să-l părăsească. Problema este mai mult o evanghelizare bazată pe motivații false. În acest caz oamenii sunt conduși la un sistem, în loc să fie conduși la Hristos. Și dacă s-a ajuns să câștigi pe acești oameni pentru un sistem, atunci ei devin mai radicali și mai fanatici decât aceia care i-a adus la acest sistem. La aceasta Se referă Domnul când spune: „... și, când a devenit așa, faceți din el un fiu al gheenei, de două ori mai rău decât sunteți voi înșivă.” Al doilea strigăt „vai de voi” vrea deci să ne arate clar motivațiile cu care noi evanghelizăm sau explicăm altora drumul creștin.

Matei 23.16-22: *Vai de voi, călăuze oarbe, care ziceți: „Dacă cineva jură pe Templu, nu este nimic; dar dacă jură pe aurul Templului, este legat de jurământul lui.” Nebuni și orbi! Care este mai mare: aurul sau Templul care sfințește aurul? Și: „Dacă cineva jură pe altar, nu este nimic; dar dacă jură pe darul de pe altar, este îndatorat.” Nebuni și orbi! Care este mai mare, darul sau altarul care sfințește darul? Deci, cine jură pe altar, jură pe el și pe tot ce este deasupra lui; cine jură pe Templu, jură pe el și pe Cel care locuiește în el; și cine jură pe cer, jură pe scaunul de domnie al lui Dumnezeu și pe Cel care stă pe el.*

Al treilea strigăt „vai de voi” se ocupă cu ceea ce spunem noi și cu ceea ce gândim noi. În timpul acela s-a încercat să se găsească anumite subterfugii, pentru a nu împlini neapărat un jurământ sau un legământ. Aceasta amintește puțin de ceea ce noi probabil ca și copii am făcut deseori, când am spus, jur că nu am făcut aceasta sau aceea și apoi ne-am încrucișat degetele la spate, ceea ce însemna că jurământul nu era valabil. Acești farisei evlavioși au făcut aceasta mai „delicat” și nu așa de fără tact, cum probabil am făcut noi odinioară. Dar Domnul îi muștră aspru, prin aceea că El a cerut ca oamenii temători de Dumnezeu să vorbească totdeauna adevărul și ar trebui să vorbească numai ceea ce și cu adevărat gândesc. Într-un alt loc Domnul spune: „Felul vostru de vorbire să fie: „Da, da; nu, nu; ce trece peste aceste cuvinte, vine de la cel rău.”

Promisiunile și legămintele solemne par și în timpul nostru să fie într-adevăr spirituale, dar ceea ce noi numim spiritual și sănătos, Domnul numește iarăși bolnav. Câte căsnicii și astăzi se destramă chiar și între creștini, cu toate că s-a promis fidelitate „până moartea ne va despărți”. Câte probabil nu au promis unii la botezul lor și nu le-au respectat. Ce am promis noi la convertirea noastră, până când am observat că păcatul tot mai este în noi și că natura veche este încă foarte activă. Să fim deci prudenți cu promisiunile noastre față de alții sau cu juruințe făcute lui Dumnezeu. Și cu atât mai mult cu cât ele sunt făcute public.

Matei 23.23-24: *Vai de voi, cărturari și farisei fățarnici! Pentru că voi dați zeciuală din izmă, din mărar și din chimen și ați lăsat la o parte cele mai importante lucruri din Lege: dreptatea, mila și credința; pe acestea trebuia să le faceți, și pe acelea să nu le lăsați nefăcute. Călăuze oarbe, care strecurați țânțarul și înghițiți cămila!*

„... numai să nu înghită nici un țânțar, însă din gât îi iese o cocoșă de cămilă!” – Da, aceasta este o descriere de care râdem, dar căreia deseori foarte ușor ne asemănăm. Ca și fariseii, și noi suntem înclinați să ne lăsăm stăpâniți prin „filtrul de țânțari”, căci pentru lucrurile esențiale nu găsim timp. Biserici întregi sunt preocupate în zilele noastre să filtreze țânțarii, care amenință să sfârșească, căci s-au stabilit false priorități. Cât de des Biserici/Adunări au fost împiedicate să aibă o lucrare eficientă, deoarece s-au preocupat cu machiaje sau podoabe, îmbrăcăminte sau coafură/frizură, acompaniament instrumental în serviciile divine, culoarea perdelelor sau a mochetelor în sala bisericii, etc, în loc să se ocupe cu punctele principale ale vieții creștine. Noi ne preocupăm prea mult cu lucrurile mărunte și neglijăm deseori teme cum ar fi mersul pe urmele Domnului, maturizarea vieții noastre spirituale, misiunea, adorarea Tatălui sau marea noastră însărcinare să reflectăm aici pe pământ ceva din Hristos și să devenim asemenea Lui.

Este o vorbire foarte clară, dar și – cel puțin pentru noi – amuzantă în unele locuri, pe care Domnul o ține aici înaintea fariseilor. Însă ne pierde amuzarea, dacă suntem gata să aplicăm aceste lucruri la noi. Care era aici problema? Ce fel de dăruire era aceasta? Nu s-ar bucura unele

biserici să aibă astfel de membrii, care sunt gata chiar să dea zeciuală din fiecare legume din grădină? Aceasta arată a sănătate spirituală. Dar, stai! Dar și aici Domnul Isus nu este grăbit cu sentința Lui. Ceea ce pentru noi arată ca sănătate spirituală, Domnul numește din nou boală.

Care era greșeala? Fariseii făceau mic ce era mare și făceau mare ce era mic, ce era important îl făceau fără importanță și ce era fără importanță îi acordau deplină însemnătate. Ei nu vedeau când o cămilă intra în pahar, dar erau foarte atenți ca nu cumva să înghită un țânțar, atunci când beau ceva. Unii beau chiar având dinții strânși, pentru ca nu cumva să se strecoare vreun țânțar. Țânțarul era cel mai mic animal necurat, pe care izraeliții îl cunoșteau și cămilele erau animalele necurate cele mai mari, pe care ei le cunoșteau. Cu alte cuvinte: preocuparea cu lucrurile mărunte și neglijarea celor esențiale ne aduce mustrarea, „filtrarea țânțarului, dar înghițirea cămilei”. Cineva a scris: „Așa descrie Isus pe un iudeu suprasensibil, care bea vin cu dinții strânși”. Noi ne dedicăm prea repede celor care se pot măsura sau număra, deoarece în cele din urmă vrem să știm cum suntem noi notați la Dumnezeu. Dacă dăm zeciuală din plantele de grădină, atunci știm cu ce am contribuit sau donat, aceasta o putem măsura. Dar ceea ce Domnul vrea, sunt lucruri care nu sunt măsurabile pentru lume, dar care nu sunt uitate de Domnul. Îndurarea, dreptatea și credința (experiența cu Dumnezeu) nu se pot măsura. Sunt de asemenea lucruri, despre care noi niciodată nu vom putea spune: acum este destul. Acum am fost destul de îndurător sau acum sunt cu adevărat drept sau am destulă credință. De aceea acestea sunt lucruri pe care noi creștinii, ca și fariseii de atunci, le uităm cu plăcere, dar care pe de altă parte sunt foarte importante și cu care noi niciodată nu ajungem la sfârșit. Aici nu este nici o bătaie cu pumnul în piept, ca la dăruitul zeciuielii.

Matei 23.25-26: *Vai de voi, cărturari și farisei fățarnici! Pentru că voi curățiți partea de afară a paharului și a farfuriei, dar înăuntru sunt pline de lăcomie și de neorânduială (sau: jefuire și necumpătare). Fariseu orb! Curăță întâi partea dinăuntru a paharului și a farfuriei, pentru ca și partea de afară să fie curată.*

Fariseii făceau și aici o greșeală. Ei gândeau că necurăția este în afara unei persoane și de aceea nu aveau voie să aibă contact cu anumite locuri sau anumite persoane. Domnul Isus îi învață că o necurăție vine totdeauna din inimă. Totodată Domnul dezvăluie că o viață curată, fără cusur în afară nu este un indiciu că și inima este curată și fără cusur. Domnul dă prin viața Sa învățământ intuitiv (pe bază de material didactic), ce vrea El să spună prin aceasta. El Însuși a fost numit Prietenul vameșilor și păcătoșilor. Era acuzat că vorbește cu samaritenii și mănâncă cu păcătoșii. El a fost permanent printre oamenii necurați – a atins chiar și leproși și morți – și cu toate acestea se spune despre El în epistola către Evrei, că El era despărțit de păcătoși (Evrei 7.26).

Ce are aceasta să ne spună? Și noi suntem înclinați – ca și fariseii odinioară – să ne prezentăm în exterior mai bine decât suntem în realitate. Când ești în societatea anumitor oameni (și a creștinilor!), atunci se știe de regulă cum să te comporți, ca să lași în urmă o impresie bună sau să dai o aparență de spiritualitate. Aceasta duce deseori așa de departe, că începem să ducem o viață dublă, de teamă să nu fi clasat ca „lumesc”. Unii psihiatrui au mult de lucru, deoarece au a face cu suflete de care s-a abuzat spiritual, deoarece acestea prin codexul bisericii lor au fost întrucâtva constrânse să ducă o astfel de viață dublă. Sunt în orice caz oameni care caută ajutor și simt profund starea lor bolnavă – de aceștia Domnul poartă grijă în mod deosebit, deoarece ei au recunoscut că o viață dublă conduce la orbire spirituală. Dar sunt și din aceia care nicidecum nu observă cum viața lor „se destramă”, care sunt deja orbi cu privire la propria lor stare. Păcatul

mare al fariseilor era, că ei pretindeau că văd și totuși erau orbi. Ei, probabil ca și noi, respectăm anumite norme de comportare în exterior, care sunt cerute de gruparea noastră sau de biserică și atât timp cât ne mișcăm în acest cadru – ei știu aceasta – nu poate merge mult prea prost, nu trebuie să te aștepti la întrebări „proaste”. Sunt nenumărate cazuri unde duminică de duminică creștinii intră în „uniforma de duminică”, își pun buna dispoziție și masca de duminică și restul vieții lor (de luni și până sâmbătă) lasă puțin sau chiar deloc să se simtă ceva din viața spirituală.

Dacă suntem sinceri, vom fi de acord când spunem că noi putem vorbi ușor altora despre dăruire și credincioșie și de o legătură strânsă cu Domnul, în timp ce în același moment știm cât de rău arată aceasta la noi. Exemplul lui Iuda ne arată că în exterior putem prezenta un spectacol mare și prin aceasta putem orbi mulți ucenici. Numai Domnul știa ce era cu Iuda, dar niciunul dintre ucenici nu bănuia că tocmai Iuda era cel care trebuia să-L trădeze pe Domnul. Vădit Iuda savura chiar o încredere deosebită, deoarece lui i s-a încredințat punga cu bani. Și chiar și în camera de sus, când Iuda a părăsit încăperea, unii gândeau că el voia să cumpere ceva pentru sărbătoare. În exterior totul era în ordine la Iuda, dar în spatele lor el purta discuții cu dușmanii Domnului. Ceea ce era în Iuda, este și în noi – să nu ne înșelăm! Fiecare, care vorbește altora în mod regulat despre Domnul, fie în mod personal sau ca predicator, va fi conștient de acest pericol și deseori a regretat că starea lui spirituală nu a corespuns a ceea ce a predicat sau a spus altora. Dar dacă simțim această discrepanță între gura și inima noastră, și o mărturisim Domnului ca prefăcătorie, atunci aceasta ne poate conduce să slujim în alt fel și să spunem altfel un cuvânt – mai îndurător. Va fi totdeauna o discrepanță între cuvintele noastre și faptele noastre sau inima noastră, de aceea atenționarea adresată fariseilor este la fel adresată și nouă.

La Domnul nu se dă nici un premiu Oscar pentru cel mai bun artist, acolo este numai o făgăduință pentru aceia cu duhul zdrobit și smerit. Acolo, așa spune Domnul, vrea El să locuiască (Isaia 57.15). Mesajul acestui strigăt „vai de voi” este, că noi să nu ne înșelăm unii pe alții, că noi să recunoaștem uneori liniștit că și noi avem probleme cu unele lucruri, că și în viața noastră nu totdeauna totul decurge fără probleme, așa cum se dă impresia deseori duminică. Și să ne păzim să clasificăm pe alții, acolo unde anumite păcate au devenit vizibile. Domnul Isus vorbește aici de jefuire și necumpătare. Deci lucruri care la noi toți se strecoară, chiar dacă probabil mult timp le putem ține acoperite. Probabil noi nu suntem jefuitori, dar ce altceva este, dacă noi ne străduim să posedăm aceleași lucruri pe care le are vecinul nostru sau fratele nostru sau sora noastră? Sau cum stau lucrurile cu materialismul nostru, cu nesațul nostru, că trebuie să avem totdeauna ce este mai nou, să ținem pasul cu ceilalți, și așa mai departe? În cele mai multe cazuri vom putea ascunde aceste lucruri față de ceilalți – câte scuze spirituale frumoase nu am inventat deja pentru a justifica necesitatea unui lucru sau altul. Dar toate acestea sunt descoperite înaintea Domnului. De aceasta ar trebui să devenim din nou conștienți. Dar dacă păcatul unui frate a devenit vizibil, aceasta ar trebui văzut de credincioșii spirituali ca un prilej, ca acelui frate să i se întindă mâna îndurării și să fie readus în părtășia cu Domnul și cu frații. Dar aceasta este posibil numai atunci când noi terminăm cu acel fel de gândire plin de dispreț, cu orice „stigmatizare nespirituală” iute și noi înșine să devenim conștienți de slăbiciunea proprie (Galateni 6.1), care este la fel și în noi, dar probabil din fericire nu a devenit publică.

Un alt mesaj al acestui strigăt „vai de voi” este, că noi ar trebui să fim atenți, ca oamenii să întemeieze o relație personală cu Domnul Isus, căci atunci putem fi siguri, că și partea din afară este în ordine. Căci Domnul spune: „Fariseu orb! Curăță întâi partea dinăuntru a paharului și a farfuriei, pentru ca și partea de afară să fie curată.”

Matei 23.27-28: *Vai de voi cărturari și farisei fățarnici! Pentru că voi sunteți ca mormintele văruite, care pe dinafară se arată frumoase, iar pe dinăuntru sunt pline de oasele morților și de orice fel de necurăție. Tot așa și voi: pe dinafară vă arătați oamenilor ca fiind drepți, dar pe dinăuntru sunteți plini de fățarnicie și de fărădelege.*

Al șaselea strigăt „vai de voi” merge într-o direcție asemănătoare cu al cincilea „vai de voi”. De cele mai multe ori ce este afară nu este înăuntru. Afară podoabe – înăuntru nimic, așa se spune în popor. De asemenea și aici ne doare, dacă acest strigăt „vai de voi” îl punem înaintea noastră ca oglindă. Dar să-l lăsăm să lucreze în noi; poate să conducă, ca noi să ne încredem tot mai puțin în noi înșine și să ne sprijinim numai pe harul și îndurarea Domnului. Dacă nu așteptăm nimic de la noi înșine, ci așteptăm totul de la Domnul, atunci suntem pe drumul cel bun. Dar și aceasta sună foarte evlavios și aproape fariseic – eu știu. De regulă avem mult prea mult păreri bune despre noi înșine.

Mormintele văruite sunt morminte care au fost însemnate în mod deosebit sau vopsite din nou, pentru ca fiecare să recunoască că aici este vorba de un mormânt și nimeni să nu se întineze cu un mormânt. Și noi arătăm uneori foarte frumos în afară și putem rosti cuvinte frumoase în diferite ocazii. Și posibilitatea cea mai bună de a ascunde eul propriu față de ceilalți constă în aceea că noi încercăm să arătăm evlavioși înaintea altora. Suntem primii care participă la activitățile bisericii, și primim orice slujbă, chiar oricât de mică ar fi ea. (Atenție: acesta nu este un îndemn să rămânem inactivi!) Cu regret și în viața noastră se poate totdeauna întâmpla, că nu slujim motivați de entuziasmul față de Domnul, ci din simțământul golului care este în noi. Și ca să umplem acest gol lăuntric, ne dedicăm slujbei creștine. Slujirii căreia îi lipsește viața spirituală este fățarnicie. O astfel de fățarnicie ne înșală. Ea ne dă sentimentul că stăm „bine”, fără ca în același timp să stăm „bine” înaintea lui Dumnezeu. Ea anesteziază durerea golului, așa că noi nu mai suntem expuși acestei dureri. Și cândva devine normal pentru noi să avem o anumită comportare la exterior, în timp ce în interiorul nostru este cu totul altfel.

Observăm noi, cât de repede ne apropiem de farisei și că Domnul dorește aici să ne pună o oglindă înaintea? O oglindă ne ajută să ne cunoaștem mai bine cum suntem, respectiv să ne vedem. Dar dacă mult timp nu folosești o oglindă, atunci ne formăm o imagine proprie despre noi înșine și aceasta poate foarte repede să nu fie cea adevărată. Ai curajul să nu privești pe farisei ca dușmani ai tăi, ci ca pe unii pe care Domnul îi folosește ca oglindă pentru tine, pentru ca să poți crește spiritual și să te vezi în lumina lui Dumnezeu!

Matei 23.29-31: *Vai de voi, cărturari și farisei fățarnici! Pentru că voi zidiți mormintele prorocilor, împodobiți gropile celor drepți și ziceți: „Dacă am fi fost noi în zilele părinților noștri, nu am fi fost părtași cu ei la sângele prorocilor.” Prin aceasta mărturisiți despre voi înșivă că sunteți fiii celor ce au omorât pe proroci.*

Ultimul strigăt „vai de voi” arată că fariseii erau preocupați să facă monumente prorocilor lor. Ei onorau pe proroci, afirmau solemn că ei niciodată nu au omorât pe proroci și în același timp se sfătuiesc cum ar putea să omoare pe Marele Proroc, pe Mesia Însuși. Orbirea fariseilor era cu adevărat de nedepășit. Probabil ei au crezut că ei, prin faptul că ridicau monumente prorocilor, prin aceasta s-ar fi asemănat întrucâtva cu ei, prin faptul că îi păstrau în amintire. Sau probabil voiau numai să se depărteze de păcatul înaintașilor lor, ca să păstreze propria lor dreptate. Din nou ne punem oglinda înaintea și aplicăm acest „vai de voi” la noi înșine. Ce ar fi dacă Domnul

Isus ar veni pe neașteptate la noi? Sunt aproape sigur, că din aceleași motive L-am trata rău, așa cum au făcut atunci fariseii. Dacă Domnul ar da pe față tot tradiționalismul nostru și ar spulbera construcțiile noastre teologice, atunci – mă tem – nu va mai rămâne mult din tot ce ne-am inventat în cămăruța noastră.

Sau să presupunem că părinții noștri de credință, pe care noi ne sprijinim așa de mult, ar veni astăzi în Biserica/adunarea noastră, sau în organizările denumite după numele lor. Ce ar spune astăzi un Luther, ce ar spune Calvin, Wesley, Spurgeon, Darby, Müller sau Kelly? Noi nu ne temem să folosim numele marilor părinți ai credinței. Numele lor oferă demnitate faptelor noastre. Dar ce ne-ar spune și ce ar spune ei despre noi? Ar fi ei de acord cu monumentele noastre, pe care noi le-am ridicat în cinstea lor? Din comoditate uităm cu plăcere, că mulți dintre acești bărbați au avut convingeri foarte puternice și curaj mare și au contribuit la multe schimbări esențiale. Mulți dintre ei au fost luptări solitari și probabil persoane cam ciudate. Îmi pot foarte bine imagina cât de penibil și deranjant ne-am simți și am fi bucuroși – așa cum au fost odinioară fariseii – dacă ei ar părăsi iarăși pământul acesta.

De la „vai de voi” la plâns

Acest capitol 23 se încheie, și eu vreau să închei cu cuvintele lui Tom Hovestol:

Cât de potrivit este că acest capitol 23 se încheie cu lacrimi și nu cu batjocură și dispreț, cu plâns și nu cu lovituri. Ca o găină a vrut Isus să strângă pe farisei în jurul Lui și să-i inunde cu dragostea Sa. Singurul lucru, pe care El i-a rugat, era ca ei să fie sinceri cu ei înșiși și să vadă lipsa și nevoia lor. El voia ca ei să năzuiască după credința sănătoasă, să nu fie bolnavi religios, și ca ei să primească mesajul Lui plin de har și de îndurare.

Și noi să plângem pentru autoînșelarea noastră și păcătoșenia noastră. Cu regret acest „vai de voi” al lui Isus nu a ajuns numai la urechi surde, ci și la inimi rele, așa relatează evanghelistul Matei. În loc să se pocăiască, fariseii au reacționat cu mânie și au omorât pe Mesia.

Cum putem noi evita aceste cuvinte „vai de voi” și în loc de aceasta să ne punem sub protecția lui Isus? Cum evităm noi falsa bunăstare a religiozității și ajungem la adevărata sănătate spirituală? Cum alcătuim un stil de viață caracterizat de „și a fost foarte bun” în loc de „meritat” sau „vai de voi”?

Eu cred că începe cu faptul de a fi dispus să fii sincer față de Dumnezeu și față de mine însumi. Aceasta la rândul lui are ca premisă, că noi cercetăm domeniile sufletului nostru, pe care de fapt mai bine nu am vrea să le vedem. Noi trebuie să recunoaștem fățărnicia noastră, ipocrizia noastră, lupta religioasă, prioritățile false, concentrarea la lucrurile exterioare, neglijarea sufletului nostru, uitarea istoriei noastre și să recunoaștem miopia proprie cu privire la viața noastră spirituală. Trebuie să ne pocăim printr-o mărturisire smerită (probabil chiar cu lacrimi). Și mai important decât toate este să nu ne lăsăm conduși la năzuirea după o sănătate spirituală falsă, care de fapt numai văruiește în afară credința bolnavă.